

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 733

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 24 august 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 369 din 31 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea educației naționale nr. 1/2011.....	2–4
Decizia nr. 370 din 31 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	5–8
Decizia nr. 371 din 31 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (2), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său	9–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.498. — Ordin al ministrului afacerilor externe privind ieșirea din vigoare a unor tratate internaționale	13
ACTE ALE AUTORITĂȚII PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR	
89. — Ordin pentru aprobarea Normelor privind buna reputație a stagiatorilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit.....	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 369**

din 31 mai 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8)
din Legea educației naționale nr. 1/2011**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea educației naționale nr. 1/2011, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare, cu privire la sintagma „*pot aproba*”, excepție ridicată de Mircea Dinculescu, în Dosarul nr. 4.445/117/2015 al Curții de Apel Cluj — Secția I civilă și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.998D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care susține că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, dând expresie principiului autonomiei universitare. Pe baza acestui criteriu, respectiv gradul de îndeplinire, de către persoanele vizate, a obligațiilor aferente programelor de studii doctorale, senatele universitare puteau decide menținerea sau, după caz, încetarea raporturilor juridice de muncă, în funcție de particularitățile concrete ale fiecărui caz în parte.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 7 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.445/117/2015, **Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea educației naționale nr. 1/2011, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare, cu privire la sintagma „*pot aproba*”**. Excepția a fost ridicată de Mircea Dinculescu, în calea de atac a apelului declarat împotriva Sentinței civile nr. 849 din 14 martie 2016 a Tribunalului Cluj, pronunțată într-o cauză având ca obiect contestație cu privire la o decizie de concediere.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că sintagma „*pot aproba*” din cuprinsul art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011 nu respectă exigența accesibilității impusă de prevederile Convenției și este lipsită de claritate și previzibilitate, destinatarul normei neavând posibilitatea de a înțelege care ar trebui să fie conduita conformă acestor prevederi. Prin urmare, în privința prelungirii raportului juridic de muncă, această sintagmă este de natură a determina o interpretare conform căreia este vorba de o competență discreționară a conducerii instituției de învățământ, care determină decizii arbitrare. Ca dovadă, susține autorul excepției, atât pârața, cât și instanța judecătorească au interpretat textul legal în sensul că este strict la latitudinea conducerii instituțiilor de învățământ superior decizia privind continuarea raportului juridic de muncă.

6. În continuare, autorul excepției apreciază că legiuitorul, prin norma criticată, menită a constitui o excepție de la dispozițiile alineatului (7) al art. 362 din lege, a înțeles să stabilească un criteriu în baza căruia senatele universitare să poată decide continuarea sau nu a raporturilor juridice de muncă încheiate cu persoane care încă nu au obținut titlul de doctor, nu o competență discreționară a instituțiilor de învățământ. Într-o astfel de interpretare, susține autorul excepției, sintagma „*pot aproba*”, din cuprinsul art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, este neconstituțională.

7. Se susține că tocmai stipularea sintagmei „*în funcție de gradul de îndeplinire de către acestea a obligațiilor aferente programelor de studii doctorale*”, în cuprinsul art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, semnifică faptul că posibilitatea de a continua raportul juridic de muncă este determinată de un criteriu obiectiv — gradul de îndeplinire a obligațiilor — și că se impune ca fiecare situație să fie analizată în baza criteriului, înainte de a se decide soarta raportului juridic de muncă. Altfel, în lipsa acestei analize s-ar ajunge la concluzia că legiuitorul nu a oferit un drept persoanelor aflate în situația de a nu fi obținut încă titlul de doctorat, ci a lăsat senatul universitar să decidă. Prin urmare, autorul consideră că o asemenea interpretare face ca norma să nu respecte principiul egalității.

8. Autorul excepției apreciază că persoana căreia i se adresează norma, în speță asistentul universitar, care încă nu a obținut diploma de doctor până la data de 30.09.2015, nu are reprezentarea clară a consecințelor și implicațiilor pe care art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011 le are asupra raportului său de muncă, neștiind dacă ceea ce prevede legea cu titlu de excepție înseamnă sau nu o reală șansă de a-și continua raportul juridic de muncă cu instituția de învățământ superior, respectiv dacă această normă lasă sau nu la latitudinea instituției de învățământ continuarea raportului juridic de muncă,

în orice stadiu s-ar regăsi îndeplinirea obligațiilor din cadrul programului de studii doctorale.

9. În final, autorul susține că sintagma „*pot aproba*” este neconstituțională în măsura în care s-ar interpreta că aceasta stabilește o competență discreționară a instituțiilor de învățământ, în ceea ce privește decizia continuării raporturilor juridice de muncă.

10. **Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015, cu privire la sintagma „*pot aproba*”, este neîntemeiată, întrucât nu este de natură a încălca drepturile și libertățile fundamentale ocrotite de Constituție.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Se arată că, din analiza conținutului normativ al art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, se poate constata faptul că aceste dispoziții au avut un caracter temporar, ele fiind aplicabile doar în anul universitar 2015—2016. Dispozițiile de lege criticate nu mai sunt în vigoare, însă, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 766/2011 pot fi supuse controlului. Astfel, se consideră că prevederile legale criticate dau expresie, în mod adecvat, principului fundamental al autonomiei universitare, garantat prin art. 32 alin. (6) din Constituție. Pe baza unui criteriu obiectiv pus la dispoziție de legiuitor, respectiv gradul de îndeplinire de către persoanele vizate a obligațiilor aferente programelor de studii doctorale, senatele universitare puteau decide menținerea sau, după caz, încetarea raportului juridic de muncă, în funcție de particularitățile concrete ale speței. Așadar, norma criticată îndeplinește cerințele de accesibilitate și previzibilitate, astfel cum aceste exigențe au fost cristalizate în jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului.

13. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015, sunt neconstituționale, întrucât textul de lege criticat instituie o excepție care nu respectă coordonatele unei norme juridice sub aspectul clarității, preciziei și previzibilității.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. I alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 362 alin. (8)

din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011 cu privire la sintagma „*pot aproba*”, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare. Însă, având în vedere atât notele autorului depuse în motivarea criticii, cât și art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit cărora dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta, obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, cu următorul cuprins: „*Prin excepție de la termenul prevăzut la alin. (7), senatele universitare ale instituțiilor de învățământ pot aproba, la propunerea consiliului de administrație, în anul universitar 2015—2016, continuarea raporturilor juridice de muncă, pentru persoanele aflate sub incidența prevederilor alin. (1)—(6), în funcție de gradul de îndeplinire de către acestea a obligațiilor aferente programelor de studii doctorale.*”

17. Alin. (7) al art. 362 din Legea nr. 1/2011, la care face trimitere norma criticată, prevede că: „*Termenul prevăzut la alin. (1)—(6) se prorogă până la încheierea anului universitar 2014—2015, respectiv 30 septembrie 2015.*”

18. Alineatele (1)—(6) ale art. 362 din Legea nr. 1/2011 stabilesc că: „*(1) Personalul didactic care ocupă, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, funcția de preparator universitar și care obține diploma de doctor în termen de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi ocupă de drept funcția de asistent universitar.*

(2) La împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, contractele de muncă ale persoanelor care ocupă funcția de preparator universitar încetează de drept.

(3) La împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, contractele de muncă ale persoanelor care ocupă funcția de asistent universitar sau asistent de cercetare și nu sunt studenți-doctoranzi sau nu au obținut diploma de doctor încetează de drept.

(4) Prin excepție de la prevederile art. 301 alin. (2), persoanelor care ocupă la momentul intrării în vigoare a prezentei legi funcția de asistent universitar într-o instituție de învățământ superior nu li se aplică respectivele prevederi. La împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, contractele de muncă ale respectivelor persoane, care nu au obținut diploma de doctor, încetează de drept.

(5) La împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, contractele de muncă ale persoanelor care ocupă funcția de lector universitar/șef de lucrări sau o funcție didactică universitară superioară și nu au obținut diploma de doctor încetează de drept.

(6) La împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, contractele de muncă ale persoanelor care ocupă, în instituții de învățământ superior, funcția de cercetător științific sau o funcție de cercetare superioară și nu au obținut diploma de doctor încetează de drept.”

19. Din analiza conținutului normativ al art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, Curtea observă că aceste norme au avut un caracter temporar, fiind aplicabile doar în anul universitar 2015—

2016. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011 vor fi supuse controlului de constituționalitate.

20. În opinia autorului excepției, dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind statul român, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 23 alin. (1) teza a II-a privind libertatea individuală.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia a contestat în fața instanței judecătorești Decizia nr. 1.120/30.09.2015, emisă de Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, prin care s-a decis că, începând cu data de 1 octombrie 2015, îi încetează de drept contractul individual de muncă, având în vedere dispozițiile art. 362 din Legea educației naționale nr. 1/2011, care la alin. (3) prevăd că la împlinirea termenului de 4 ani de la intrarea în vigoare a legii, contractele de muncă ale persoanelor care ocupă funcția de asistent universitar sau asistent de cercetare și nu sunt studenți-doctoranzi sau nu au obținut diploma de doctor încetează de drept.

22. Din analiza normei legale criticate, Curtea reține că dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 30 septembrie 2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 112/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 30 mai 2016, instituie o excepție de la termenul prevăzut la art. 362 alin. (7) din lege, respectiv 30 septembrie 2015. Totodată, Curtea reține că autorul excepției căruia, potrivit înscrisurilor aflate la dosar, i-a încetat raportul juridic de muncă deoarece nu a obținut diploma de doctor până la data de 30 septembrie 2015, este nemulțumit de faptul că nu a

beneficiat de aplicarea excepției instituită prin art. 362 alin. (8) din Legea educației naționale.

23. Prin urmare, față de obiectul cauzei aflate pe rolul instanței, dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011 nu au legătură cu soluționarea acesteia, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată.

24. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „*legătura cu soluționarea cauzei*”, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun aceste dispoziții legale, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014, paragraful 20, sau Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014, paragraful 15). Prin urmare, condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, respectiv a incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat în primul rând interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales din prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat. Or, în prezenta cauză, autorul excepției căruia i s-a aplicat regula încetării de drept a raportului de muncă, întrucât nu a obținut diploma de doctor până la data de 30 septembrie 2015, este nemulțumit de faptul că nu a beneficiat de excepția instituită prin dispozițiile art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011. Astfel, nu se poate susține în mod pertinent existența unei legături, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, între textul de lege criticat și obiectul cauzei deduse soluționării instanței judecătorești. În aceste condiții, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea nr. 1/2011 urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 362 alin. (8) din Legea educației naționale nr. 1/2011, excepție ridicată de Mircea Dinculescu, în Dosarul nr. 4.445/117/2015 al Curții de Apel Cluj — Secția I civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 370

din 31 mai 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Dora-Laura Veress (fostă Viziteu) în Dosarul nr. 7.048/4/2016 al Judecătoria Sectorului 4 București și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.228D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de menținere a jurisprudenței Curții Constituționale și respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002. Referitor la art. 9 alin. (4) din același act normativ, susține că nu sunt întemeiate criticile de neconstituționalitate formulate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 3 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 7.048/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe**

drumurile publice. Excepția a fost ridicată de Veress Dora-Laura (fostă Viziteu), într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri contravenționale formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile legale criticate încalcă atât art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât cetățenii care vând mașini nu sunt egali în fața legii și a autorităților publice cu cei care cumpără mașini, cât și art. 20 din Constituție, în condițiile în care cerința previzibilității, clarității și a caracterului accesibil al legii a fost consacrată de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

6. De asemenea se apreciază că dispozițiile legale criticate contravin și prevederilor constituționale ale art. 51 alin. (1) și ale art. 52 alin. (1), în măsura în care prezentarea dovezii care atestă că nu a comis o contravenție pentru care a fost sancționată nu este suficientă pentru un răspuns pozitiv al autorității, ci este obligată să se adreseze instanței judecătorești.

7. În final, autoarea excepției susține că dispozițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 stipulează obligația cumpărătorului unei mașini de a proceda la înmatricularea acesteia, iar statul este obligat să urmărească îndeplinirea acestei obligații, însă statul transferă obligația înmatriculării autovehiculului înstrăinat asupra vânzătorului, care nu are nicio posibilitate să procedeze în acest sens.

8. **Judecătoria Sectorului 4 București** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate nu aduc atingere prevederilor constituționale invocate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, având în vedere cele statuate de către Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

11. **Avocatul Poporului** apreciază că, având în vedere considerentele deciziilor Curții Constituționale nr. 459 din 16 iunie 2015, nr. 303 din 13 iunie 2013 și nr. 217 din 9 mai 2013, dispozițiile legale criticate sunt constituționale, acestea fiind în acord cu prevederile din Legea fundamentală invocate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

Art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002: „În înțelesul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

b) utilizatori — persoanele fizice sau juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal vehicule înmatriculate în România, denumite în continuare utilizatori români, respectiv persoanele fizice ori juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal vehicule înmatriculate în alte state, denumite în continuare utilizatori străini;”;

— Art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002: „Responsabilitatea achitării corespunzătoare a tarifului de utilizare și a tarifului de concesiune revine în exclusivitate utilizatorilor români, iar în cazul utilizatorilor străini, aceasta revine în exclusivitate conducătorului auto al vehiculului.”;

— Art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002: „În cazul utilizatorilor români, dacă se constată prin intermediul sistemelor de camere video lipsa rovinei valabile sau a peajului valabil, în baza datelor privind utilizatorul vehiculului, furnizate de Ministerul Afacerilor Interne — Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, personalul care efectuează controlul conform alin. (2) lit. c) pct. (ii) aplică sancțiunea și încheie procesul-verbal de constatare a contravenției.”;

— Art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: „În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra unui vehicul, datele noului proprietar se înscriu în evidențele autorităților competente simultan cu menționarea încetării calității de titular al înmatriculării a fostului proprietar. Pentru realizarea acestei operațiuni și emiterea unui nou certificat de înmatriculare, noul proprietar este obligat să solicite autorității competente transcrierea transmiterii dreptului de proprietate, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate asupra vehiculului.”

15. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, prin Ordonanța Guvernului nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 23 august 2017, dispozițiile art. 11 alin.(4) au fost modificate, cu următorul conținut: „În cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra unui vehicul, datele noului proprietar se înscriu în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate constituit de Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor simultan cu menționarea încetării calității de titular al înmatriculării a fostului proprietar. Pentru realizarea acestei operațiuni, noul proprietar este obligat să solicite autorității competente de înmatriculare transcrierea transmiterii dreptului de proprietate, în termen de 90 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate asupra vehiculului.”

16. De asemenea, prin aceeași ordonanță a Guvernului, la art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, după alin. (4) s-au introdus opt noi alineate, alineatele (4¹)—(4⁸), cu următorul cuprins:

„(4¹) Organul fiscal care operează scoaterea vehiculului din evidența fiscală a fostului proprietar are obligația de a notifica înstrăinarea acestuia în cadrul schimbului de informații prevăzut de reglementările în materie fiscală, în termen de 5 zile lucrătoare, autorității competente de înmatriculare. Aceasta face mențiunea privind înstrăinarea vehiculului în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate constituit de Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, în termen de 30 de zile de la primirea notificării.

(4²) De la data înregistrării notificării prevăzute la alin. (4¹), autoritatea competentă de înmatriculare, respectiv Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, transmite instituțiilor interesate datele noului proprietar, la solicitarea acestora.

(4³) În situația în care noul proprietar nu solicită transcrierea transmiterii dreptului de proprietate în termenul prevăzut la alin. (4), înmatricularea vehiculului se suspendă de drept până la data transcrierii transmiterii dreptului de proprietate.

(4⁴) În cazul în care până la transcriere intervin transmiteri succesive ale dreptului de proprietate asupra vehiculului, termenul prevăzut la alin. (4) curge de la data primei transmiteri a dreptului de proprietate.

(4⁵) Suspendarea de drept a înmatriculării vehiculului intervine și la data expirării sau, după caz, a anulării inspecției tehnice periodice și încetează la data la care vehiculul trece o nouă inspecție tehnică periodică.

(4⁶) În cazurile prevăzute la alin. (4³) și (4⁵), autoritatea competentă de înmatriculare, respectiv Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, înregistrează suspendarea înmatriculării în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate. Datele referitoare la suspendare se șterg după 5 ani de la data încetării acesteia.

(4⁷) Înregistrarea suspendării înmatriculării potrivit alin. (4⁶) în cazul prevăzut la alin. (4⁵) se realizează pe baza datelor referitoare la inspecția tehnică periodică a vehiculului existente

în Registrul național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate, respectiv comunicate Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor de către Registrul Auto Român în condiții stabilite prin protocol.

(48) În scopul verificării efectuării inspecției tehnice periodice a vehiculului, respectiv a valabilității acesteia, poliția rutieră are drept de acces pentru consultarea Registrului național de evidență a permiselor de conducere și a vehiculelor înmatriculate în condițiile stabilite prin protocolul încheiat între Inspectoratul General al Poliției Române și Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor.”

17. Însă, ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale, concretizată în Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 14/2017.

18. În opinia autoarei excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 51 alin. (1) privind dreptul de petiționare și art. 52 alin. (1) referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

19. Din înscrisurile aflate la dosar, Curtea reține că litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate a fost determinat de faptul că autoarea excepției a înstrăinat un autovehicul prin contract de vânzare-cumpărare, noul proprietar nu și-a îndeplinit obligația de a efectua formalitățile de transcriere a transmiterii dreptului de proprietar și a circulat cu autovehiculul fără a deține peaj valabil, și atât timp cât aceasta figura ca proprietar al autovehiculului în evidențele Serviciului public comunitar regim permise de conducere și înmatriculări a vehiculelor, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor a fost comunicat acesteia.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 1 alin. (1) lit. b) și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, precum și cele ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate și prin Decizia nr. 459 din 16 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 13 august 2015, Decizia nr. 303 din 13 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 476 din 31 iulie 2013 și Decizia nr. 35 din 23 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 23 aprilie 2018, a statuat conformitatea acestor norme cu prevederile Legii fundamentale.

21. Astfel, referitor la art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, prin Decizia nr. 623 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 23 iulie 2012, Curtea Constituțională a apreciat ca neîntemeiată critica potrivit căreia sancțiunea pentru nerespectarea obligației de a deține rovinietă pentru circulația pe rețeaua de drumuri

naționale din România aplicată persoanelor fizice sau juridice înscrise în certificatul de înmatriculare al autovehiculului, iar nu conducătorului auto, ar conduce la crearea unei discriminări între cele două categorii de persoane. Curtea a reținut, pe de o parte, că certificatul de înmatriculare al autovehiculului este acel act în baza căruia autovehiculul poate circula legal pe drumurile publice, astfel încât se poate prezuma că autovehiculul se află în proprietatea persoanei sau, după caz, în folosința persoanei înscrise în acest certificat, iar, pe de altă parte, nicio normă legală nu interzice încredințarea spre folosință a autovehiculului unei alte persoane, cu singura condiție ca aceasta să posede permis de conducere valabil pentru categoria respectivă de autovehicul. În acest din urmă caz, persoana înscrisă în certificatul de înmatriculare își asumă întreaga responsabilitate, inclusiv riscul ca autovehiculul să fie folosit și pe rețeaua de drumuri naționale, unde deținerea unei roviniete este obligatorie, așa încât vina de a nu deține rovinietă îi aparține.

22. De asemenea, prin Decizia nr. 459 din 16 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 13 august 2015, paragrafele 13—16, Curtea Constituțională a statuat că „prezumția legală referitoare la sfera persoanelor care sunt considerate a fi utilizatori este o prezumție relativă, care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă, persoana sancționată contravențional având posibilitatea de a demonstra că, la data constatării săvârșirii contravenției, nu întrunea condițiile precizate în art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 pentru a fi considerată utilizator al autovehiculului care a circulat în lipsa achitării tarifului de utilizare a rețelei de drumuri naționale și a fi sancționată în consecință”.

23. Prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a reținut că „certificatul de înmatriculare al autovehiculului este acel act în baza căruia autovehiculul poate circula legal pe drumurile publice, astfel încât se poate prezuma că autovehiculul se află în proprietatea persoanei sau, după caz, în folosința persoanei înscrise în acest certificat” și că „deși în limbajul comun termenul de «utilizator» poate evoca acea persoană care conduce la un moment dat autovehiculul, legiuitorul a oferit o definiție legală, circumscrisă domeniului în care norma a fost edictată. Astfel, acesta a optat pentru stabilirea obligației de plată a tarifului de utilizare în sarcina celui înscris în certificatul de înmatriculare în considerarea faptului că, teoretic, același autovehicul poate fi folosit, temporar și succesiv, de mai multe persoane. Or, ar fi avut loc o relativizare a obligației plății acestui tarif în ipoteza în care legiuitorul ar fi conferit responsabilitatea plății persoanei care era conducător al autovehiculului la momentul depistării acestuia în trafic fără a fi fost achitat acest tarif. Scopul introducerii unui asemenea tarif l-a reprezentat îmbunătățirea calității rețelei de drumuri naționale, obiectiv preconizat a fi îndeplinit inclusiv prin contribuția fiecărui deținător legal de autovehicule (proprietar sau titular al unui contract de leasing). Soluția legislativă aleasă este optimă pentru realizarea finalității menționate și, în același timp, nu este de natură să contravină prevederilor art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, constituind, în fapt, una dintre modalitățile prin care statul își duce la îndeplinire obligația stabilită în textul constituțional menționat”.

24. Cu privire la prevederile art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, prin Decizia nr. 1.376 din 16 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 27 ianuarie 2009, și Decizia nr. 303 din 13 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 476 din 31 iulie 2013, Curtea a constatat că instituirea responsabilității achitării tarifului de utilizare și deținere a rovinietei valabile pentru utilizatorii români și cei străini nu încalcă principiul egalității în drepturi a cetățenilor. Așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională în jurisprudența sa, acest principiu constituțional nu are semnificația uniformității, astfel încât dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, situațiilor diferite trebuie să le corespundă un tratament diferit. Situația evident diferită a celor două categorii de utilizatori, în funcție de care distinge textul de lege criticat, justifică tratamentul diferit stabilit de legiuitor.

25. Totodată, Curtea nu poate reține nici critica de neconstituționalitate a art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, întrucât această dispoziție se aplică tuturor utilizatorilor români surprinși de sistemele de cameră video circulând fără rovinietă valabilă sau peajul valabil, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare.

26. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin Decizia nr. 35 din 23 ianuarie 2018, paragrafele 22—23, Curtea a reținut că în cazul transmiterii vehiculului în proprietatea altei persoane, datele noului proprietar se înscriu în evidențele autorităților competente simultan cu menționarea încetării calității de titular al înmatriculării a fostului proprietar. Pentru realizarea acestei operațiuni și pentru emiterea unui nou certificat de înmatriculare, noul proprietar este obligat să solicite autorității competente

transcrierea transmiterii dreptului de proprietate, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate asupra vehiculului. Curtea a reținut că situația de fapt particulară din litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate — determinată de faptul că, la câteva zile după încheierea vânzării-cumpărării, cumpărătorul, la rândul său, a vândut același autoturism altei persoane, care a circulat cu autovehiculul pe drumurile publice fără a deține rovinietă, amenda contravențională fiindu-i aplicată autoarei excepției, deoarece aceasta încă figura înscrisă în Registrul Național de Evidență Vehicule ca fiind proprietar — nu este o problemă de constituționalitate a textelor de lege criticate, ci o chestiune de aplicare a legii de către instanța judecătorească, ce trebuie să soluționeze litigiul în cadrul căruia a fost invocată excepția de neconstituționalitate. Ca atare, considerentele și soluția Deciziei nr. 35 din 23 ianuarie 2018 își păstrează, *mutatis mutandis*, valabilitatea și în cauza de față.

27. Prin urmare, având în vedere cele anterior referite, Curtea nu poate reține nici critica privind încălcarea art. 20, 51 și 52 din Constituție.

28. De altfel, prin Decizia nr. 4/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 388 din 7 mai 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii și a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 8 alin. (1), raportat la art. 7 și art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului, fostul proprietar pierde calitatea de utilizator și de subiect activ al contravenției constând în fapta de a circula fără rovinietă valabilă, iar dovada transmiterii dreptului de proprietate se face potrivit dreptului comun.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dora-Laura Veress (fostă Viziteu) în Dosarul nr. 7.048/4/2016 al Judecătoriei Sectorului 4 București și constată că dispozițiile art. 1 alin. (1) lit. b), art. 7 alin. (1) și ale art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, precum și ale art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 4 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 31 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 371

din 31 mai 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (2), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, 4, art. 5 alin. (2), art. 6, 7, 8, 10 și 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Verida Credit IFN — S.A. din București în Dosarul nr. 26.749/299/2016 al Judecătoriei Sectorului 1 București și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.445D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, cu menținerea jurisprudenței în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 27 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 26.749/299/2016, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (2), art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016**. Excepția a fost ridicată de Societatea Verida Credit IFN — S.A. din București, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulată în baza dispozițiilor Legii nr. 77/2016.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea susține, în esență, că Legea nr. 77/2016 este neconstituțională în ansamblul său. Astfel, se afirmă că Legea nr. 77/2016 nu instituie reguli necesare, nu a fost însoțită de studii de impact și prin măsurile sale neproporționale nu corespunde politicilor publice ale Uniunii în domeniul protecției consumatorilor și încalcă drepturile creditorilor protejate convențional și constituțional. Prin lipsa de fundamentare, prin refuzul legiuitorului de a lua în considerare reacțiile tuturor actorilor interesați și instituțiilor relevante, autoritatea legislativă a transformat regulile de legistică în norme futele și abstracte ce pot fi încălcate ori de câte ori există voința politică pentru a le încălca. Aceste încălcări nu pot rămâne nesancționate. Dispozițiile constituționale nu au caracter declarativ, ci constituie

norme obligatorii, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzut la art. 1 alin. (3) din Constituție. De asemenea, autoarea arată că se încalcă principiile previzibilității și accesibilității legii, întrucât i se impune creditorului ipotecar să accepte bunul în orice condiții, cu efect liberatoriu.

6. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 15 alin. (2) din Constituție se apreciază că art. 11 din Legea nr. 77/2016 modifică starea legală anterioară intrării sale în vigoare și stabilește un mecanism de intervenție forțată, exterioară, care modifică raporturi contractuale preexistente, prin schimbarea obiectului obligației și a regimului juridic al contractului.

7. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție se apreciază că în urma stingerii creanței, ca urmare a dării în plată, prin această procedură, creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, dobândește o situație juridică inferioară altor creditori (creditorii chirografari) care, deși nu au o garanție, pot urmări bunuri mobile și imobile prezente și viitoare ale debitorilor până la satisfacerea întregii creanțe.

8. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 53 alin. (2) din Constituție se apreciază că art. 3, art. 4, art. 5 alin. (2) și art. 10 din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul proporționalității, întrucât legea nu are un scop legitim, bazându-se pe o falsă lacună legislativă și nu reprezintă o măsură adecvată. Ca atare, se susține că măsura adoptată este injustă, întrucât legiuitorul nu poate interveni în prețul contractului și în reșezarea riscurilor acestuia.

9. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 44 din Constituție se apreciază că prin dispozițiile de lege criticate este limitat exercițiul dreptului de proprietate, cel puțin în privința capitalului împrumutat, fără ca măsura să fie adecvată situației de fapt și față de scopul declarat de legiuitor. Limitarea dreptului de proprietate, prin stingerea creanței constând în diferența dintre soldul creditului și valoarea imobilului, nu asigură un just echilibru între interesul creditorului și pretinsul interes general.

10. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 21 alin. (1) și (3) și art. 24 din Constituție se arată că art. 4 și 7 din lege dau dreptul debitorilor să schimbe obiectul, prețul, riscul contractului după bunul lor plac și în lipsa verificărilor prealabile privind îndeplinirea condițiilor obiective și subiective pentru aplicarea „protecției”. Se mai arată că art. 4 și art. 7 alin. (1) din lege limitează acțiunea creditorului de a contesta starea bunului dat în plată, culpa debitorului în diminuarea valorii bunului ipotecat sau starea de necesitate învederată de debitor, drept care nu se respectă cerințele accesului liber la justiție.

11. În fine, se mai arată că, potrivit domeniului de reglementare al legii, aceasta se aplică și în cazul contractelor de credit de consum referitoare la bunuri imobile rezidențiale care intră în sfera de reglementare a Directivei 2014/17/UE. Potrivit art. 23 din Directiva 2014/17/UE, statele membre pot să reglementeze un cadru legal care să asigure cel puțin dreptul

consumatorului de a converti contractul de credit într-o monedă alternativă, în condiții specificate, sau să fie în vigoare alte aranjamente pentru a limita riscul ratei de schimb valutar. Cu toate acestea, în art. 23 alin. (5) din Directiva 2014/17/UE se prevede în mod clar că astfel de reglementări nu pot fi aplicate cu efect retroactiv.

12. **Judecătoria Sectorului 1 București** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, fiind necesară extinderea controlului de constituționalitate cu privire la întregul act normativ, din perspectiva respectării principiului securității raporturilor juridice și a condițiilor de previzibilitate și accesibilitate ce decurg din principiul statului de drept, enunțat la art. 1 alin. (5) din Constituție, și a principiului neretroactivității. De asemenea, instanța consideră că modalitatea în care a fost reglementată operațiunea de „dare în plată” afectează dreptul de proprietate privată al unor persoane juridice de drept privat, garantat de art. 44 alin. (2) din Constituție.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, 4, art. 5 alin. (2), art. 6, 7, 8, 10 și 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016. Însă, din examinarea notelor scrise depuse de autoarea excepției în motivarea criticii rezultă că, în realitate, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și Legea nr. 77/2016, în ansamblul său. Prin urmare, Curtea va supune controlului de constituționalitate dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, 4, art. 5 alin. (2), art. 6, 7, 8, 10 și 11 din Legea nr. 77/2016, precum și legea în ansamblul său. Dispozițiile legale criticate punctual au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (3): „Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.”;

— Art. 3: „Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.”;

— Art. 4: „(1) Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;

b) *quantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei al 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;*

c) *creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;*

d) *consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi.*

(2) *În situația în care executarea obligațiilor asumate prin contractul de credit a fost garantată cu două sau mai multe bunuri, în vederea aplicării procedurii prevăzute de prezenta lege debitorul va oferi în plată toate bunurile ipotecate în favoarea creditorului.”;*

— Art. 5 alin. (2): „Notificarea prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă și stabilirea unui interval orar, în două zile diferite, în care reprezentantul legal sau convențional al instituției de credit să se prezinte la un notar public propus de debitor în vederea încheierii actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.”;

— Art. 6: „(1) De la data primirii notificării prevăzute la art. 5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanților personali sau ipotecari.

(2) *În situația admiterii definitive a contestației prevăzute la art. 7, creditorul poate demara sau, după caz, relua orice procedură judiciară sau extrajudiciară atât împotriva debitorului, cât și împotriva altor garanți personali sau ipotecari.*

(3) *Demersurile prevăzute la art. 5 și art. 7—9 pot fi întreprinse și de codebitori, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului principal, cu acordul acestuia sau al succesorilor săi.*

(4) *Ațiunea în regres împotriva debitorului principal va putea fi formulată numai după stingerea integrală a datoriei izvorând din contractul de credit, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.”;*

— Art. 7: „(1) În termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art. 5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege.

(2) *Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul.*

(3) *Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin. (2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate.*

(4) *Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.*

(5) *În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi puse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege.*

(6) *În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia. Dispozițiile art. 5 alin. (4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înscrierilor, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.”;*

— Art. 8: „(1) În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.

(2) Cererea se judecă cu celeritate, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul.

(3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. (1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(4) Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

(5) Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului.”;

— Art. 10: „(1) La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.

(2) De dispozițiile prezentului articol beneficiază și codebitorul sau fideiutorul care a garantat obligația debitorului principal.”;

— Art. 11: „În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor imobile, prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.”.

17. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 135 referitor la economie.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în ceea ce privește o parte dintre dispozițiile legale criticate, nu sunt respectate condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, a căror existență rezultă din dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]”, precum și din dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”. Astfel, cu privire la situația de fapt a cauzei, se reține că, în ceea ce privește data încheierii contractului de credit, acesta a fost încheiat la data de 17 august 2012, așadar sub imperiul dispozițiilor noului Cod civil.

19. Autoarea excepției a invocat neconstituționalitatea art. 11 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze în mod distinct la cele două ipoteze ale acestuia. Curtea reține că, potrivit primei teze a acestuia, dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât

acestea vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

20. În continuare, Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, Curtea a constatat că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016, sunt constituționale numai în măsura în care instanța judecătorească are posibilitatea și obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor impreviziunii pentru fiecare contract de credit în parte. Curtea a mai reținut că, în cazul în care instanța judecătorească nu ar avea posibilitatea să verifice îndeplinirea condițiilor impreviziunii, aceste dispoziții legale ar încălca dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind îndeplinirea justiției.

21. Totodată, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, precitată, paragraful 122, Curtea a constatat că sintagma „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională.

22. În acest context, Curtea reține că, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”. Prin urmare, ținând cont de faptul că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, mai sus menționată, a fost pronunțată ulterior sesizării instanței constituționale în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „precum și din devalorizarea bunurilor imobile” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, precum și cea a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 alin. (1)—(3), (5), (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă, având în vedere și faptul că autoarea excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional.

23. Referitor la dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, prin Decizia nr. 701 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 25 ianuarie 2018, paragrafele 22—35, Curtea a respins, ca nefundată, critica de neconstituționalitate a acestor norme. Astfel, analizând și coroborând prevederile Legii nr. 77/2016 cu cele ale noului Cod civil, Curtea a observat că, în realitate, prin sintagma „Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil”, Legea nr. 77/2016 a instituit o situație particulară pentru contractele încheiate între consumatori și instituțiile de credit, în sensul că, pentru acestea, instanța de judecată, verificând îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și constatând aplicabilă instituția impreviziunii, dispune darea în plată a imobilului ipotecat, cu consecința ștergerii tuturor datoriilor consumatorului, însă numai în condițiile art. 3 din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost conturate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Darea în plată la care se face referire în art. 3 din Legea nr. 77/2016 este o dare în plată forțată, fiind condiționată doar de îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și de constatarea de către instanță a situației extraordinare care justifică aplicarea impreviziunii, desigur, în interpretarea obligatorie dată prevederilor sale prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Curtea a mai observat că art. 1.492 cu denumirea marginală — *Darea în plată* — din noul Cod civil nu are relevanță în cauză, acesta aplicându-se oricărui tip de contract reglementat ca atare de dreptul comun. Legea nr. 77/2016 fiind însă o lege specială, care reglementează strict raporturile dintre instituțiile de credit și consumatori, persoane

fizice, derogă, în mod evident, de la prevederile noului Cod civil, pe de o parte, de la art. 1.271 alin. (2) lit. b) teza a doua, în ceea ce privește dreptul și competența exclusivă a instanței de a dispune încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește și, pe de altă parte, instituția prevăzută la art. 1.492 nu are nicio incidență cu dispozițiile Legii nr. 77/2016. În acest context, Curtea a reiterat cele statuate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 119, respectiv faptul că singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia.

24. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că, „având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează” (paragraful 115).

25. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 1 din lege, prin Decizia nr. 566 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2018, paragraful 40, Curtea a constatat că nu contravine niciunui text constituțional invocat, acesta stabilind doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv a raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. Mai mult, acest text nici măcar nu stabilește obiectul legii, obiect care se conturează începând cu art. 3 din lege.

26. Referitor la art. 11 teza întâi raportat la art. 5 și 6 din lege, prin Decizia nr. 566 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2018, paragraful 41, Curtea a constatat că acestea reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Curtea a observat că art. 3 teza a doua a fixat regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 și 6 din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate.

27. Prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragrafele 50—60, Curtea a constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit, intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim ce se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit în condițiile în care se invocă impreviziunea, că măsura critică este adecvată, necesară și respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare. În consecință, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

28. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 8 alin. (5) din lege, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragrafele 44—49, constatând că textul criticat nu încalcă art. 44 din Constituție, în măsura în care acesta este aplicat în condițiile intervenirii impreviziunii. În caz contrar, s-ar accepta, pe de o parte, ruina debitorului și îmbogățirea fără justă cauză a creditorului, contractul de credit nemaiputând constitui temeiul îmbogățirii acestuia, ci situația imprevizibilă intervenită, iar, pe de altă parte, s-ar crea o vădită inegalitate între debitorii care, având în vedere aceeași situație de impreviziune, au reușit să reziste acesteia pe un interval temporal mai extins sau mai restrâns. Or, acest criteriu, coroborat cu data intrării în vigoare a legii, este unul artificial și arbitrar, întrucât impreviziunea trebuie evaluată în exclusivitate în funcție de echilibrul contractual dintre părți, fiind, așadar, o chestiune ce ține de dezechilibrarea prestațiilor la care acestea s-au obligat datorită unui element exterior conduitei lor a cărui ampoare nu putea fi prevăzută. Ca atare, stingerea datoriei prin darea în plată a imobilului ipotecat reprezintă o ficțiune juridică aplicabilă tuturor procedurilor de executare silită începute anterior sau ulterior intrării în vigoare a legii, indiferent că bunul aferent garanției a fost vândut în cadrul acestei proceduri anterior/ulterior intrării în vigoare a legii, singura condiție impusă de legiuitor fiind ca acestea să fie în curs la data depunerii notificării. Așa fiind, ca urmare a stingerii datoriei prin darea în plată a bunului în condițiile legii criticate, executarea contractului încetează. Prin urmare, Curtea a constatat că soluția legislativă de stingere a datoriei izvorâte din contractele de credit, indiferent de data la care a fost vândut bunul imobil ipotecat prin licitație publică sau printr-un alt mod agreeat de creditor, nu încalcă dreptul de proprietate privată al creditorului, consacrat de art. 44 din Constituție.

29. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a legii în ansamblul său, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2017, paragrafele 107—108, Curtea a statuat că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea constată că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015) care în art. 348 reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea constată că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată.

30. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 5 alin. (3), art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Verida Credit IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 26.749/299/2016 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5)—(6) și ale art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016, precum și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a legii în ansamblul său, excepție ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Bianca Drăghici

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN

privind ieșirea din vigoare a unor tratate internaționale

În baza art. 38 alin. (4) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, constatând că părțile au îndeplinit procedurile legale necesare pentru ieșirea din vigoare a tratatelor internaționale enumerate mai jos,

în temeiul art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data de 26 ianuarie 2018 a ieșit din vigoare Acordul încheiat prin schimb de note verbale la București la 28 decembrie 1994 și la Minsk la 25 ianuarie 1995, între Guvernul României și Guvernul Republicii Belarus privind asistența medicală gratuită acordată membrilor misiunii diplomatice și postului consular, precum și membrilor familiilor acestora în Belarus, publicat prin Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 1.496/2018 privind publicarea unui acord încheiat prin schimb de note verbale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 22 august 2018.

Art. 2. — La data de 1 ianuarie 2019 va ieși din vigoare pentru Aruba Convenția dintre România și Regatul Țărilor de Jos privind schimbul automat de informații referitoare la veniturile din economii sub forma plăților de dobânzi, convenită

prin schimb de scrisori, semnată la București la 7 octombrie 2006 și la Haga la 1 noiembrie 2006, ratificată prin Legea nr. 134/2007 pentru ratificarea unor convenții și acorduri privind impunerea veniturilor din economii și schimbul automat de informații referitoare la astfel de venituri, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 7 iunie 2007.

Art. 3. — La data de 1 ianuarie 2019 va ieși din vigoare pentru Curaçao Convenția dintre România și Regatul Țărilor de Jos pentru Antilele Olandeze privind schimbul automat de informații referitoare la veniturile din economii sub forma plăților de dobânzi, convenită prin schimb de scrisori, semnată la București la 7 octombrie 2006 și la Willemstad la 20 octombrie 2006, ratificată prin Legea nr. 134/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 385 din 7 iunie 2007.

Ministrul afacerilor externe,

Teodor-Viorel Meleşcanu

București, 9 august 2018.

Nr. 1.498.

ACTE ALE AUTORITĂȚII PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR

AUTORITATEA PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR

ORDIN

pentru aprobarea Normelor privind buna reputație a stagiilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit

În temeiul prevederilor art. 2 pct. 6, art. 5 alin. (2), art. 6 alin. (3), art. 51 și art. 73 alin. (2) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, având în vedere prevederile art. 77 alin. (2) și (3) din Legea nr. 162/2017,

președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Normele privind buna reputație a stagiilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin orice alte norme emise anterior având același obiect își încetează aplicabilitatea.

Președintele Autorității pentru Supravegherea Publică
a Activității de Audit Statutar,

Cristiana Doina Tudor

București, 14 august 2018.
Nr. 89.

ANEXĂ

NORME

privind buna reputație a stagiilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezentele norme reglementează buna reputație a stagiilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit și stabilesc criteriile privind buna reputație.

(2) Prezentele norme sunt emise în aplicarea prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative.

Art. 2. — Prezentele norme se aplică:

- a) persoanelor fizice care solicită înscrierea la stagiul în activitatea de audit financiar;
- b) stagiilor în activitatea de audit financiar;
- c) auditorilor financiari, inclusiv partenerilor-cheie de audit și auditorilor financiari care efectuează audit în numele unei firme de audit;
- d) firmelor de audit.

Art. 3. — (1) Buna reputație reprezintă o condiție pentru accesul la stagiul în activitatea de audit financiar, pentru desfășurarea efectivă a stagiului, precum și pentru dobândirea și menținerea autorizării ca auditor financiar sau a autorizării ca firmă de audit, după caz.

(2) Condiția de bună reputație trebuie îndeplinită de următoarele persoane fizice sau juridice, după caz:

- a) persoanele fizice care solicită înscrierea la testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la efectuarea stagiului în activitatea de audit financiar;
- b) persoanele fizice care se află în perioada de stagiul în activitatea de audit financiar sau au finalizat stagiul și solicită înscrierea la examenul de competență profesională în vederea dobândirii calității de auditor financiar, după caz;
- c) persoanele juridice care solicită autorizarea ca firmă de audit;

- d) auditorii financiari, pe perioada deținerii acestei calități;
- e) firmele de audit, pe perioada autorizării/existenței;
- f) membrii organului administrativ sau de conducere al firmei de audit care sunt auditori financiari.

CAPITOLUL II Criteriile de bună reputație

Art. 4. — (1) Buna reputație are în vedere un comportament adecvat, cu respectarea cerințelor Codului etic emis de Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și adoptat de Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar (ASPAAS).

(2) Buna reputație a persoanei fizice și a firmei de audit se analizează prin raportare la îndeplinirea următoarelor criterii:

- a) persoana fizică sau firma de audit nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție;
- b) față de persoana fizică nu a fost luată o măsură preventivă privativă sau restrictivă de libertate în cadrul unui proces penal, în cazul în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni cu intenție;
- c) persoanei fizice nu i-a fost aplicată pedeapsa complementară și/sau pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării activității de audit financiar;
- d) persoanei fizice nu i-a fost aplicată măsura de siguranță prin care i s-a interzis exercitarea profesiei de auditor financiar;
- e) persoana fizică sau firma de audit nu a fost sancționată disciplinar sau administrativ de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil, pentru aspecte de natură profesională;
- f) persoanei fizice sau firmei de audit nu i-au fost aplicate restricții pentru a desfășura activități în domeniul financiar-contabil de către autorități, instituții sau organisme române sau străine din domeniul financiar-contabil.

(3) Sancțiunile disciplinare sau administrative aplicate auditorului financiar de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil cuprind acele sancțiuni aplicate ca urmare a săvârșirii unor abateri/fapte de natură a aduce atingere exercitării unei activități din punct de vedere profesional.

Art. 5. — (1) În vederea verificării îndeplinirii criteriilor de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2), persoanele fizice și firmele de audit depun anual, până la data de 31 martie, la sediul ASPAAS o declarație pe propria răspundere, conform anexei la prezentele norme.

(2) Îndeplinirea criteriilor de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2) este o condiție pentru obținerea vizei anuale emise de ASPAAS de către persoanele fizice și firmele de audit.

(3) Exercițarea activității de audit financiar fără viza anuală emisă de ASPAAS constituie contravenție, în conformitate cu prevederile art. 44 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 162/2017.

(4) În situația în care o persoană fizică sau o firmă de audit nu îndeplinește oricare dintre criteriile de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2), în declarația pe propria răspundere este indicat/sunt indicate criteriul/criteriile care nu este îndeplinit/sunt îndeplinite.

(5) Persoana fizică sau firma de audit care nu îndeplinește oricare dintre criteriile de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2) este obligată să furnizeze orice informații și/sau să comunice orice documente suplimentare solicitate de ASPAAS și care au legătură cu situația de compromitere a bunei reputații.

(6) Declarația pe propria răspundere prevăzută la alin. (1) se completează avându-se în vedere prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — (1) Persoanele fizice care solicită accesul la efectuarea stagiului în activitatea de audit financiar și cele care solicită înscrierea la examenul de competență profesională în vederea dobândirii calității de auditor financiar au obligația de a depune declarația pe propria răspundere prevăzută la art. 5 alin. (1).

(2) Auditorii financiari și firmele de audit au obligația de a transmite anual ASPAAS, până la data de 31 martie, declarația pe propria răspundere prevăzută la art. 5 alin. (1).

(3) Stagiarii în activitatea de audit financiar, auditorii financiari și firmele de audit au obligația să notifice ASPAAS dacă nu mai îndeplinesc vreunul dintre criteriile prevăzute la art. 4 alin. (2), în termen de 15 zile de la data luării la cunoștință despre încălcarea condiției de bună reputație.

(4) În situația în care o persoană fizică a formulat o cerere de înscriere la testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul sau la examenul de competență profesională, după caz, aceasta are obligația să notifice ASPAAS dacă nu mai îndeplinește oricare dintre criteriile prevăzute la art. 4 alin. (2), în termen de 48 de ore de la data luării la cunoștință de situația respectivă.

CAPITOLUL III

Compromiterea serioasă a bunei reputații

Art. 7. — (1) Buna reputație este serios compromisă în cazul în care o persoană fizică sau o firmă de audit nu îndeplinește oricare dintre criteriile prevăzute la art. 4 alin. (2), situație care va conduce la:

a) respingerea cererii persoanei fizice de înscriere la testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul;

b) pierderea dreptului persoanei fizice de a efectua/continua stagiul în activitatea de audit financiar și, dacă este cazul, respingerea cererii de înscriere la examenul de competență profesională;

c) retragerea autorizării auditorului financiar sau firmei de audit, după caz.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a) ASPAAS comunică persoanei acest fapt, inclusiv prin mijloace electronice, precum și motivarea respingerii.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b) președintele ASPAAS emite un ordin, în două exemplare, din care un exemplar se comunică persoanei în cauză.

(4) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c) președintele ASPAAS emite un ordin privind retragerea autorizării, în trei exemplare, din care un exemplar se arhivează la nivelul instituției conform reglementărilor legale, un exemplar se comunică auditorului financiar, iar cel de-al treilea exemplar se transmite Camerei Auditorilor Financiari din România, denumită în continuare CAFR.

(5) Ordinul președintelui ASPAAS prevăzut la alin. (3) și (4) se emite, de regulă, în termen de 30 de zile de la data convocării prevăzute la art. 8 alin. (4).

Art. 8. — (1) În oricare din cazurile de compromitere serioasă a bunei reputații ASPAAS poate fi sesizată de orice persoană sau se poate autosesiza prin personalul Biroului reglementare, autorizare, înregistrare și formare continuă (BRAIFC) din cadrul ASPAAS, după caz.

(2) Cazurile de compromitere serioasă a bunei reputații sunt analizate de către personalul ASPAAS din cadrul BRAIFC.

(3) ASPAAS înștiințează persoana în cauză, prin poștă sau e-mail, cu privire la rezultatele analizei situației de compromitere serioasă a bunei reputații și aceasta este obligată să transmită ASPAAS toate informațiile sau documentele solicitate de autoritate, în termen de 15 zile de la transmiterea solicitării.

(4) Dacă personalul ASPAAS din cadrul BRAIFC consideră că sunt necesare lămuriri suplimentare, persoana în cauză este convocată la sediul ASPAAS. Convocarea se realizează în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin orice alt mijloc de comunicare care asigură confirmarea primirii, astfel încât să fie comunicată către persoana în cauză cu cel puțin 15 zile înainte de data stabilită pentru convocare/întâlnire.

(5) În cazul în care scrisoarea menționată la alin. (4) nu este primită de destinatar, ASPAAS publică convocarea pe site-ul propriu și o afișează la sediul său.

(6) În cazul în care persoana în cauză, convocată la sediul ASPAAS, conform alin. (4) și (5), nu dă curs convocării, ASPAAS hotărăște în lipsa acesteia.

(7) După analizarea documentelor depuse și a eventualelor declarații ale persoanelor în cauză, personalul ASPAAS din cadrul BRAIFC întocmește un raport adresat președintelui ASPAAS, care conține concluzia analizei privind compromiterea serioasă a bunei reputații.

(8) În urma sesizării sau autosesizării prevăzute la alin. (1), în cazul în care se constată că buna reputație a fost serios compromisă, raportat la criteriile de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2), președintele ASPAAS va hotărî în conformitate cu prevederile art. 7.

(9) În urma sesizării sau autosesizării prevăzute la alin. (1), în cazul în care se constată că sunt îndeplinite criteriile de bună reputație prevăzute la art. 4 alin. (2), personalul ASPAAS din cadrul BRAIFC înștiințează prin poștă sau mijloace electronice atât persoana în cauză, cât și persoana care a făcut sesizarea, după caz, cu privire la rezultatele analizei situației de compromitere a bunei reputații.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 9. — ASPAAS recunoaște declarațiile pe propria răspundere privind respectarea criteriilor de bună reputație depuse de către auditorii financiari și firmele de audit în anul 2018 la CAFR.

DECLARAȚIE
privind respectarea criteriilor de bună reputație

Subsemnatul/Subsemnata,, domiciliat(ă) în

.....¹⁾,

a) în calitate de persoană fizică care solicită înscrierea la testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiu;

b) în calitate de persoană fizică, stagiar în activitatea de audit financiar, care solicită înscrierea la examenul de competență profesională;

c) în calitate de auditor financiar, autorizat prin, număr autorizație

d) în calitate de reprezentant legal al firmei de audit, autorizată prin număr autorizație

declor pe propria răspundere următoarele²⁾:

1. nu sunt condamnat(ă)/nu s-a dispus o condamnare penală împotriva firmei de audit pe care o reprezint, pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție;

2. nu s-a dispus față de persoana mea o măsură preventivă privativă sau restrictivă de libertate în cadrul unui proces penal, în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni cu intenție;

3. nu mi-a fost aplicată pedeapsa complementară și/sau pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării activității de audit financiar;

4. nu mi-a fost aplicată măsura de siguranță prin care mi s-a interzis exercitarea profesiei de auditor financiar;

5. nu am fost sancționat(ă) disciplinar sau administrativ/nu a fost sancționată disciplinar firma de audit pe care o reprezint de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil, pentru aspecte de natură profesională;

6. nu mi-au fost aplicate restricții/nu i s-au aplicat restricții firmei de audit pe care o reprezint pentru a desfășura activități în domeniul financiar-contabil de către autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil;

7. membrii organului administrativ sau de conducere al firmei de audit care sunt auditori financiari îndeplinesc criteriile de bună reputație prevăzute la pct. 1—6.

Prezenta declarație este conformă cu realitatea și este dată cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare.

Data

Semnătura

În situația în care o persoană fizică sau firma de audit nu îndeplinește oricare din criteriile de bună reputație prevăzute la pct. 1—7, se menționează expres criteriul/criteriile care nu este îndeplinit /nu sunt îndeplinite.

¹⁾ Se va încerca una din literele a)—d) în funcție de calitatea pe care o deține persoana care completează prezenta declarație.

²⁾ Se va completa în funcție de criteriul de bună reputație aplicabil persoanei fizice sau firmei de audit, după caz. Pentru auditorii financiari sunt aplicabile criteriile prevăzute la pct. 1—6. Pentru firma de audit sunt aplicabile criteriile prevăzute la pct. 1, 5, 6 și 7.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 095989